Felelős szerkesztő:
MURÁNYI JÓZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap délután 5 órakor.
Egyes szám 2 krajcár. (4 fillér)
Kéziratot nem ad vissza a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, KEDD, 1903. NOVEMBER 10.

NEGYEDIK ÉVFOLYAM. — 258. SZÁM.

Előfizetési árak:
Kassán:
Egész évre . . 14.— K
Fél évre . . . 7.— „
Negyed évre . 3.50 „
Egy hóra . . . 1.20 „
Vidéken:
Egész évre . . 20.— K
Kiadóhivatal:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Hirdetések petit sor számitással díjszabás szerint

Szterényi nyilt levele

Az ipartörvény-tervezetről.

Kassa, nov. 9.

Az ipartestületek országos szövetsége most tartja kongresszusát a fővárosban. A kisiparosság egyetemének képviselői fontos kérdésben gyültek össze. A kongresszus az ipartörvény tervezetével szemben állást kiván foglalni s egyben a tervezet módositására vonatkozó javaslatait is összegezi. Az ipartörvény tervezetének szerzője *Szterényi* József államtitkár, akit betegsége akadályoz a megjelenésben, nyilt levélben fordult a kongresszus elnökéhez. Szterényi kijelenti, hogy azért tartózkodott az ipartörvényt illetőleg eddig minden nyilatkozattételtől, mert ugy érezte, hogy az ország kisiparosságának tartozik legelső sorban a nyilatkozással. Miután betegsége miatt személyesen nem vehet részt a tanácskozáson, sikert kiván a kisiparosság ama jogos törekvéséhez, hogy minél előbb oly ipartörvény birtokába jusson, mely érdekeinek leginkább megfelel, mely fejlődését szemben a mai ipartörvénynyel — amenynyire ez törvény által egyáltalán biztositható — lehetővé tegye.

Szterényi előtt nem ismeretlen, hogy az ipartörvény tervezete sokban nem elégiti ki a kisiparosság várakozását. Nagyrészt ennek okát abban látja, hogy egységes ipari kodexbe foglalta össze javaslatait, ami a kisiparosok előtt komplikáltnak látszik. Ezen a bajon könnyen lehet segiteni. Mint ahogy általában az a meggyőződése az államtitkárnak, hogy a *tervezet kisipari része tekintetében nem lesz nehéz a megoldás, elérhető, hogy kisiparosságunk tulnyomó része az ipartörvénnyel meg legyen elégedve.* Annál inkább, mert a tervezet az eddigi kongresszusokon kifejezésre jutott javaslatok és kivánságoknak legalább *90%-át már is figyelembe vette.* Csakhogy a kongresszusok határozatai sokszor ellentmondók. Ezekkel szemben aztán kereste Szterényi az észszerü középutat, a méltányos megoldást.

Az iparüzési jog általános feltételei, ugyszintén az ipar gyakorlására és az engedélyhez kötött iparokra vonatkozó anyag között nagyon kevés kérésük maradt az eddigi kongresszusoknak, melyeket a javaslaslat ne honorált volna. Ott van, mint a kisipart legmesszebb érintő kérés *a képesités.* Lényegében teljesen azonos a törvényjavaslat megoldása az eddigi kongresszusok határozataival. Ehhez kapcsolódik az *inasügy.* Csekély eltérésekkel megfelel az eddig elhangzott kongresszusi kivánalmaknak. *A házi és vándoripar* talán két pont kivételével teljesen az eddigi kivánságok szerint terveztetik rendezni és a *vásározás* tekintetében is épen csak azok a kivánságok nem vétettek figyelembe, melyeknek törvénybe iktatása épenséggel lehetetlen. *Az iparoktatás* terén vajmi kevés kivánsága a kisiparosságnak maradna a tervezet szerint teljesittetlenül. *Az ipartestületek és ipari szervezet* tekintetében pedig a javaslat az eddigi kivánalmakat messze meghaladó módon számol a kisiparosság közkivánatával. Vannak azonban a törvényjavaslatnak *uj rendelkezései is,* — melyek a kisiparosságot érdeklik, melyek iránt épen uj voltuknál fogva nem alakulhatott ki még a közvélemény. Ezekben lényeges eltérések lehetnek és vannak az iparosság körében, mint ahogy eltérések lehetnek a már emlitett részletekben is, jóllehet azok, az eddigi kongresszusok határozatai alapján épültek fel. Ez eltéréseket összeegyeztetni és egyöntetüséget a javaslatokba behozni célja a mostani kongresszusnak.

Szterényi idézett nyilt levelében még felemliti, hogy érdeklődéssel várja ezeket a javaslatokat, mint a a tervezet kisipari részének hivatott kritikáját. Nem tekinti harcnak a javaslat ellen. *A vélemény férfias, őszinte és nyilt megnyilatkozása* — irja Szterényi — *nem harc, hanem önmaga és a köz iránt tartozó kötelesség.* Még ha harcias kedve is volna az iparosságnak, nincs ki ellen harcolnia. Mert senki sem akarja véleményét az iparosságra oktrojálni.

Szterényi kijelenti, hogy Kossuth Ferenc csak annak az igéretnek tett eleget, hogy elkészittette végre — annyi kormányigéret után — a törvényjavaslat tervezetét, egyebekben mint minden miniszteriumbeli törvényjavaslattal szemben, ezzel szemben is az az álláspontja, hogy csak akkor fog *maga* állást foglalni, ha az érdekeltség *kritikáját ismeri.* Szterényi pedig, mint a javaslat szerzője, annyira elfogulatlan e kérdésben, hogy minden javaslatot, mely a hazai ipar érdekében helyesebben, célszerübben oldja meg a nehéz kérdéseket, mint a javaslat, örömmel és készséggel fogad és annak saját javaslatával szemben is szószólója lesz. Harcnak tehát még csak lehetősége sincs. Egy célnak kell vezérelni mindnyájunkat: Oly ipartörvényt vagy törvényeket készitení, melyek a hazai iparosságnak legjobban megfelelnek.

Ami a kritikát illeti, Szterényi már látja, hogy érdekeltség tulnyomó részének az a véleménye, hogy az általa egységesnek tervezett ipari kodexet *szét kell szedni több* külön törvényre. Ennek nincs szerinte semmi komoly akadálya. Látja továbbá, hogy a *munkaközvetités,* ugy, amint tervezte, nem lesz megvalósitható. Sajnálni fogja, mert az ipar érdekében helyesnek tartja, de az iparosság akarata ellenére nem volna célszerü ezt most erőszakolni.

Szterényi nyilt levelét azzal fejezi be, hogy megnyugtatni kivánta a kongresszust az iránt, hogy nincs szükség harcra, mert nincs ki és mi ellen harcolni. Kossuth Ferenc a legmesszebbmenő módon fogja honorálni a kisiparosság óhajait, melyben államunk és nemzetünk nagy épületének egyik erős és fontos pilléreit látja.

Premier-est a szinházban.

A dollár-királynő.

(Operette 3 felvonásban. Szövegét irták: Willner és Grünbaum. Zenéjét szerzette: Fall Leó.)

Hangzatos a cime, jóhirü a zenéje, a szövege sem a legrosszabbak közül való, Budapesten a szezon végén hatvan előadást ért meg és — Kassán mégis majdnem megbukott. A „majdnem" csak a közönség jó modorán mulott, mellyel nem fér össze, hogy nemtetszésének füttyszóval és záptojáshajigálással adjon kifejezést. Ha azonban olyan élénk lenne a közönségünk temperamentuma, mint teszem azt, az olasz szinházi publikumé, bizony megesett volna az a hecc, hogy kifütyölik a szombati bemutató előadást.

Szerencsére azonban nálunk nem kisért a kifütyölés réme. Kiki nyugodtan ül a helyén és csak csendesen boszankodik, ha nem tetszik neki a dolog. Okosan! Legfeljebb, ha zsörtölődő megjegyzéseket tesz a szomszédjához, de akkor is lepisszegik a többi szomszédjai, akiknek ugyancsak igazuk van, mert teljesen elég, ha a pénzükért rossz előadást látnak, minek hallgassák még felebarátaik keserveit is.

Ez a nyugodtság jobban tetszik nekem, mint az olasz hevülékenység. Finomabb, kulturálisabb, müvelt közönséghez illőbb ez igy. Végtére, gondolni kell arra is, hogy akadhatnak nézők, akiket kielégit az előadás, s ezeket nem szabad megzavarni az élvezésben. Ha ki akarja, az elhagyhatja a szinházat; ha pedig ottmarad és leküzdi

az első felindulását, mely füttyre csücsöriti az ajkakat, — akkor még az is megeshetik, hogy belétörődik a változhatlanba, sőt talán kedve is kerekedik és összecserdíti a tenyereit. A szombati meg a vasárnapi előadás mutatta, hogy csakugyan igy áll a dolog, mert akadt itt-ott taps is, sőt a szinészeket is, a lámpák elé szólitották. Ezért nem volt teljes a bukás.

De ne magyarázzuk félre a történteket! Ezek a tapsok nem a sikert, csak a közönség határozatlanságát bizonyitják. A legtöbben öntudatlanul tapsolnak, mert azt hiszik, a taps velejár a beléptidijjal. Vannak azonban olyanok is, akik az unalmukat üzik el a tapssal, — mint amikor önmagát csiklandozza meg az ember, hogy nevessen. A szórakozásnak ez a módja magában véve elég elmés, de inkább házi, mint szinházi használatra ajánlatos. Jöttek legyen azonban akármi okból a tapsok, bizonyos, hogy nem szolgálta meg őket senkisem, semmisem.

A főszereplők mintha valamennyien amerikáztak volna. Immel-ámmal játszották és énekelték a szerepeiket s még azt sem hozták ki belőlük, amit egy kis jóakarattal könnyen elérhettek volna. Arról beszélni se lehet, hogy a maguk talentumából adtak volna hozzá. Igy természetesen hatástalanul hangzottak el a pongyola előadásban a legszebb dallamok, unalmassá váltak a legkedvesebb jelenetek és — bántóan ledérré a pikantériák. A rendezés a lehető legroszszabb, amit ebben az idényben láttunk. Semmi eredetiség, semmi ujszerüség benne, csak kopott sablonok és elavult trükkök. A magánszereplők összjátéka ép olyan fogyatékos, mint a kórusok fegyelme. Igy nem szabad a mi társulatunknak operettet bemutatni. Nem szabad a szinlapon „fényes kiállitást" hirdetni, mikor csupa ócska, a darabhoz egyáltalán nem illő diszlet képezi a kiállitázt. Az amerikai milliárdos pompás modernséggel berendezett irodája helyett egy alacsony, gotikus várszoba komor faburkolatu falai közé nyomoritják az első felvonást, a harmadik felvonásban pedig, mely egy amerikai farm primitiv, favázas épületében játszódik le, egy diszes kinai teapavillont állit be a rendezes, tönkretéve ezzel, hangulatot, értelmet, illuziót és sikert.

Csak az orkeszter müködött Simándy karmester keze alatt dicséretreméltóan. Fall Leó szép zenéje, s ez a rosszul megjátszott és még rosszabbul rendezett előadás olyan viszonyban voltak egymással, mint egy durva cseréptálra helyezett komiszkenyérszelet, melyet egy mesterszakács, remekbe készült chaudeauval önt le. — Nem illettek egymáshoz. De a társulatunkhoz sem. És a publikumhoz sem. A szereplőkről kiméletből nem irunk bővebben. A közönség mindkét estén egészen megtöltötte a szinházat.

(-r)

ROSTA

*

Kié az utca?

A szocialista munkások ma este tüntető körsétát akarnak rendezni Budapest utcáin. A bejelentést azonban nem vette tudomásul a főkapitány. Igaza van, ámbár ő csak az esti órákban fenyegető zavargásokat hozza fel indokul. Teljesen igaza csak akkor lenne, ha a nappali tüntetések bejelentését sem venné tudomásul és pedig nemcsak a szocialisták tüntetéseit nem, hanem egyáltalán semmiféle utcai csoportosulást sem. Egyházi körmenetek ép ugy nem valók ma már az utcára, mint ahogy a forgalmat akadályozó más egyéb természetü tömeges csoportosulásoknak is eleje veendő.

Az utcai tüntetéseket nem azért kell betiltani és ha szükséges, a legerősebb rendszabályokkal is megakadályozni, mert talán a polgárok lelki nyugalmát veszélyeztetik. Az egyházi utcai körmenetek sem a vallásos érzés megfogyatkozása miatt szüntetendők be, hanem egyszerüen azért, mert az utca változott meg, lett mássá az idők folyamán.

A régi, fallal körülvett városokban a megfelelő nagyságu termek hiánya miatt az utcákra, terekre szorultak a polgárok, amikor nagy tömegben verődtek össze valamely rendkivüli esemény okán. Az utcák forgalma csekély volt, sőt ilyen rendkivüli alkalmakkor semmi sem, hiszen mindenkit egyformán a fórumra csődített az aktuális esemény, — elannyira, hogy a forgalom megszünése miatt senki sem szenvedett veszteséget.

Ma azonban másként áll a helyzet. Mig ugyanis egyfelől elegendő számu és megfelelő nagyságu helyiségek vannak a nagy tömegek befogadására s ezért szükségtelen bármi okból is az utcára tódulni, másrészt a polgárok érdekközössége is annyira szétágazott, hogy ugyszólván alig akad egy emberöltőn egy-egy, az is valamilyen történelmi fontosságu esemény, mely egy város valamennyi polgárait egyaránt érdekli és a maga privát ügyeitől elszakitja. A politikai tüntetések, az egyházi körmenetek nem érdeklik az egész polgárságot, sőt egyáltalában nem szüntetik meg a forgalmat, — de annál inkább zavarják.

Az életviszonylatok ezerfélesége pedig megszámlálhatatlan sok helyen károsodik érzékenyen a forgalom megzavarása miatt. Ma az utca nem szerepelhet gyülekezőhelyül, mert a forgalom lebonyolitásának olyan eszközévé vált, mint a vasuti sinpár. Csak haladni, mozogni szabad rajta, de olyan rendben, hogy lehetőleg a minimumra redukálódjék a mások akadályozása.

„Az utca senkié — az utca mindenkié," mondta a párizsi rendőrfőkapitány, mikor a Dreyfus affér tüntetései ellen erős rendszabályokat alkalmazott, és a budapesti főkapitány helyesen jár el, mikor „mindenki" érdekében a magáévá teszi ezt az elvet.

HIREK.

— Az ipartestületek országos kongresszusa. Az Ipartestületek Országos Szövetsége tegnap, vasárnap kezdte meg és ma hétfőn folytatja kongresszusát. Az ipartestületek kongresszusa különösen az ipartörvény tervezetével foglalkozik. Szterényi József kereskedelemügyi államtitkár, az ipartörvény szerzője, aki betegsége miatt a kongresszus-tanácskozáson személyesen nem beszélhet, nyilt levelet intézett *Thék* Endréhez, a kongresszus elnökéhez, melyet a *Napló* mai száma vezető helyen teljes terjedelmében ismertet. A nyilt levelet külön is a kassai iparosok figyelmébe ajánljuk. A kongresszuson a kassai ipartestületet dr. Halmi Pál testületi ügyész és Kovalkovits István előljáróságí tag képviselték.

— Kassa város költségvetése. Kassa város 1909. évi költségvetését a számvevőség elkészitette. A költségvetés, mely az eddigi formától eltérően, az állami számvitel szellemében készült, sokkal terjedelmesebb és áttekinthetőbb, mint a régi. Az egyesült bizottságok csütörtökön tárgyalják a költségvetést.

— Munkásgimnázium Kassán. A városunkban régóta nélkülözött Munkásgimnázium szervezésére f. hó 8-án, vasárnap történt az első komoly lépés. Az Uránia Magyar Tudományos Egyesület megbizásából Bóbita Endre és dr. Pap Illés áll. főreáliskolai tanárok értekezletre hivták össze a helybeli közép- és magasabb foku tanintézetek képviselőit. A meghivott intézetek tekintélyes számu küldöttel vettek részt az áll. főreáliskolában megtartott értekezleten és kimondották egyhangu lelkesedéssel a Munkásgimnázium létesitésének szükségességét. Az értekezlet két teendőben állapodott meg, t. i. lehetőleg előre biztositani kivánja az iparos-ifjuság érdeklődését, továbbá meg akarja nyerni az ügynek városunk vezető köreit és intelligens közönségét. Az előkészületek megtételére Hinsenkamp Bernát áll. felső ipariskolai igazgató elnöklete és dr. Pap Illés főreáliskolai tanár jegyzősége mellett a városunkban levő iskolák lehető bevonásával egy 11 tagu bizottságot küldött ki, mely azonnal munkához látott és ugyszólván permanenciában marad, hogy a Munkásgimnázium I. évfolyama lehetőleg még e hónapban megnyilhasson.

— Mértékhitelesitő hivatal Kassán. A kereskedelemügyi miniszter Kassán mértékhitelesitő hivatalt állitott fel, melynek hatásköre Kassa város, Abauj-Torna megye és Sáros megye törvényhatóságok területére terjed ki.

— Vásáráthelyezés. A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy az Abauj Torna megyei *Szepsi* községben a folyó évi december hó 24 ére eső vásár ez évben kivételesen december hó 17 én tartassék meg.

— Nagy bohém estély. A kassai irók, hirlapirók, szinészek és müvészek a közeli hetekben nagyszabásu bohém-estélyt rendeznek, mely a jókedv szertelen ünnepe lesz. A mulatság előkészitésén most farad a vezérlő-bizottság. Az estély intim jellegü lesz, csak a sátoraljához tartozó népek és néhány müvészbarát vehet azon részt. Egymás között és egymás számára készül a mulatság, melyhez fogható vidám est még nem volt Kassán.

— Ki lesz az uj adlátus? Amióta *Klobucsár* Vilmos lovassági tábornok, a honvédség főparancsnoka, az adlátusi állás nincs betöltve. Fővárosi jelentés szerint erre az állásra a jelenlegi szegedi honvédkerületi parancsnokot *Jahl* Gusztáv altábornagyot szemelték ki. Kinevezését pár nap mulva közli a hivatalos lap. Jahl Gusztáv, a honvédelmi minisztert és honvéd főparancsnokot kivéve, a honvédségnél a legidősebb tábornok. Kinevezése Kassán is nagy örömet kelt, mint Szegeden, ahol szintén ritka népszerüség övezi az egykori kassai honvédkerületi parancsnokot.

— Elpusztult család. Iglói tudósitónk jelentései szerint, tegnapelőtt Iglón, a Gyár-utca egyik házában halva találták Szicsor Pétert és nejét Győr Margitot. A vizsgálat megállapitotta, hogy a szerencsétlenek halálát széngázmérgezés okozta.

— Fiaim, mozgósitsunk! A Simplicissimus nevü vicclap most egyelőre abbanhagyta a magyarországi politikusokat és utóbb megjelenő számai egyikében Szerbiát veszi a tolla hegyére. Egy lapon lerajzolva látjuk a szerb királyt foltozott hermelin-palástban, amint sunyi arccal odahajol György herceg füléhez. A kép alatti szövegben ezt adja a király szájába:

— Fiam, mozgósitsunk! Közben majd alkalmunk lesz elsikkasztani a hadipénztárt.

Ez a kép és különösen a szöveg nagyon bántotta a szerbeket, akik elhatározták, hogy most már ők is követik a magyar kormány példáját és kitiltják a lapot Szerbia területéről.

— A piac tolvaja. Az Erzsébettéri rendőr ma tetten érte *Jakubik* Mihályt, amint az Erzsébet-téren elhelyezett élelmiszereket dézsmálta. A tolvaj, akinél egy csomó lopott hagyma, kalarábé és gyümölcs volt, azzal védekezik, hogy nem kapott munkát és az élelmiszereket éhségének csillapitására lopta el.

— Kellemetlen gyürüváltás. Bertloff Mária pincérnő tegnap összebarátkozott egy előtte ismeretlen szerelő munkással. A szerelem vak, a szerelem csupa bizalom, Máriánkkal is megesett, hogy gyürüt váltott a

lobbanékony szivü szerelő munkással. A vendéglőben történt a nagy jelenet, mely annyira meghatotta a szerelőt, hogy az ujjára huzott gyürüvel ellépett. Mire Bertloff Mária kijózanodott, — hire-nyoma sem volt a hóditó szeladonnak. A szerelmet már nem bánná, de a gyürü, az elvitt gyürü bánatot okoz neki s a rendőrséghez fordult, hogy szerezze vissza, nem a gavallért, hanem a jegygyürüt! A rendőrség most keresi a gyorslabu és enyveskezü szerelmest.

— Az asszony verve jó! Igy mondja a közmondás. Ennek hódolt Golodzsey József kőmüves is, aki Jencsik Éva nevü szeretőjét, miután valamin összekülönböztek, a Fő-utcán kegyetlenül megverte. Nagy népcsődület vette körül a verekedőt, mignem a rendőr bekisérte a botrányos jelenet két hősét.

— Egressy Gábor-ünnep. Miskolc város törvényhatósága, Borsodmegye nagyszülöttjének Egressy Gábor születésének százéves évfordulója alkalmából nagy ünnepséget rendezett. Délelőtt matiné volt a szinházban, melyen több miskolci és fővárosi müvész között *Jászai* Mari is szerepelt. A halhatatlan dicsőségü nagy szinész emlékünnepén a kassai szintársulatot *Komjáthy* János szinigazgató és dr. *Rácz* Ede képviselte.

— Tilos a cigaretta. Amerikából, a korlátlan szabadságok hazájából, most meglepő hirt jelentenek: Washingtonban törvényt hoztak a cigarettázás ellen. Egyelőre még kétes a jelentés, vajjon csak Washington államára vonatkozik-e a tilalom, vagy pedig az Egyesült államok egész területére, de akárhogyan legyen is, bizonyos, hogy akadt törvényhozó testület, amely esküdt ellensége a cigarettának. Valószinüleg egészségügyi okai lehetnek a tilalomnak, mondják, hogy a cigaretta sokkal ártalmasabb, mint akár a szivar, akár a pipa. Erre is az orvosok jöttek rá, akiknek kedves foglalatosságuk, hogy elriasszák az embert mindentől, amiben kedvét lelhetné és amitől egy-két pillanatra elfeledhetné sokféle sanyaruságát.

A lélegzés

sokkal könnyebb már az első néhány adag SCOTT-féld Emulsio után is és ez a megkönnyebbülés napról-napra növekedik.

Ezren és ezren tapasztalták ezt az utolsó 32 éven keresztül. Ép ily szembeötlő a javulás az általános egészséget illetőleg.

Étvágy és álom

visszatér, s az emésztés javul. Próbálja meg és meg fog erről győződni.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

Szinház.

— Hangverseny. Pick-Steiner Soma hegedümüvész és Koller Tony operaénekesnő tegnapi hangversenye, mely az idei szezon első koncertestélye volt, nem fényes auspiciumok között nyitotta meg az idényt. Nyolc órára volt kitüzve a hangverseny, de olyan kellemetlenül kevesen voltak ezidőtájt a teremben, hogy csak fél kilenckor lépett Pick-Steiner Soma a dobogóra. E fél óra alatt azonban mindössze csak vagy öt-hat emberrel szaporodott meg a publikum, mely azután mindvégig szivélyes magatartást tanusitott a müvészekkel szemben. Az előre hirdetett müsor estére változást szenvedett, amennyiben Pick-Steiner Soma kihagyta Haydn: konzertjét, melyet hegedüre ő maga dolgozott át, valamint Beethoven: Hegedükoncertjét is, és ezek helyett D'Ambrosió: Romance-át és Sarasate Tarantelláját játszotta, megtoldván még e számokat Saint-Saint: Rondo capricciosó-jával és Wagner: Albumblatt, valamint Nacher: Zigeunertänze c. szerzeményével. Mozart 5. Hegedükonzertjét is játszotta. Erős technikája mellett, az átlagon jóval felül álló intelligenciája is kifejezést nyert a játékban, melyet a közönség minden szám után meleg tapsokkal honorált. Koller Tony operaénekesnő kellemes mezzoszopránja a müvésznő kitünően iskolázott előadásában nagy hatást keltett. Koloraturája meglepően szép és nemcsak erejével, hanem finomságával is kitünt. Rossini, Händel Dell Aqua, Massanet és Taub szerepeltek a müvésznő müsorán, mely elsőrangu müvészi élvezetet szerzett a közönségnek. A zajos tapsokat Rigoletto egy áriájával köszönte meg a müvésznő.

—

Szinházi müsor:

Hétfőn: A dollár királynő. (operett.)
Kedd: *Dollárkirálynő.* Operett.
Szerda: *Bánk bán.* Diszelőadás.
Csütörtök: *A nagymama.* Vigjáték.
Pénteken: *Kerülőut.* Szinmü.
Szombaton: *Fuzsitus kisasszony.* Operett premier.
Vasárnap: d. u. *Három feleség.* Operett, este: *Fuzsitus kisasszony.* Operett.
Hétfőn: *Tündérszerelem.* Daljáték.
Kedd: *Tatárjárás. Operett.*

TÁVIRAT — TELEFON.

Wekerle kihallgatáson.

Bécs, nov. 9.

Wekerle Sándor miniszterelnök tegnap délben Bécsbe érkezett, ahol a király egy óráig tartó külön kihallgatáson fogadta. Wekerle a kihallgatás után *Beck* báróval tanácskozott.

Az osztrák kormányválság.

Bécs, nov. 9.

A király tegnap báró *Bienerth* osztrák belügyminisztert Schönbrunnban kihallgatáson fogadta és megbizta a kabinetalakitással.

A Ház első ülése.

Budapest, nov. 9.

Justh Gyula képviselőházi elnök ma Budapestre érkezett és minden intézkedést megtett a Ház összehivására. A szerdai ülés formális lesz és azon *Andrássy* Gyula gróf feltétlenül beterjeszti a választói javaslatot.

A pluralitás ellen.

Budapest, nov. 9.

Tegnap a központi Demokrata-kör a Társadalomtudományi-Társasággal karöltve népgyülést rendezett a plurális választói-jog ellen, amelyen *Pető* Sándor, *Vázsonyi* Vilmos és *Benedek* János képviselők beszéltek.

A rendőrség betiltotta a szocialisták tüntető sétáját, de a szocialisták pártvezetősége ennek dacára éles hangu plakátokon szólitja fel az elvtársakat, hogy csak azért is sétáljanak. Véres tüntetéstől tartanak és ezért a rendőrség minden előkészületet megtett.

Arad, nov. 9.

Az aradi románok a szocialisták bevonásával népgyülésen tiltakoztak tegnap a pluralitás ellen és a királyhoz üdvözlő feliratot menesztettek.

Sardou meghalt.

Páris, nov. 9.

A franciák világhirü drámairója, Victorien *Sardou* tegnap 77 éves korában meghalt. Egyetlen leánya gyászolja.

A trónörökös családjából.

Bécs, nov. 9.

Ferenc Ferdinánd trónörökös felesége, Hohenberg tegnap egy halott fiugyermeket szült. Az ujszülött halálát a hercegnő sulyos influenzája okozta.

Olaszország nyilatkozik.

Róma, nov. 9.

Olaszország legközelebb egy nyilatkozatot fog kiadni, amelyben a hármasszövetséghez való törhetetlen ragaszkodását fejezi ki.

Rakovszkyt elitélték.

Budapest, nov. 9.

Rakovszky István képviselőházi alelnököt a törvényszék ma három napi államfogházra itélte a Méray-Horváth Károlylyal vivott párbaja miatt.

Havazások.

Belgrád, nov. 9.

Az ország minden részéről havazásról szóló hirek érkeznek. Budapesten szakadatlanul tart a havazás, ugy, hogy helyenkint a villamos közlekedés is szünetel.

Leégett szinház.

Beszterczebánya, nov. 9.

A beszterczebányai szinház a közelében levő melléképületekkel együtt leégett. A kár nagy.

Német és cseh diákok harca.

Prága, nov. 9.

Prágában a német és cseh diákok tegnap ujra összetüztek. A véres összeütközésnek a rendőrség kardlappal vetett véget. Az utcai harcban számos diák megsebesült.

Vonatösszeütközés.

Budapest, nov. 9.

Egy gyorstehervonat összeütközött 9 uj Pullmann-kocsival, amelyek közül három teljesen elpusztult. A kár több százezer korona.

Meggyilkolt kereskedő.

Eszék, nov. 9.

Az elmult éjjel ismeretlen tettesek meggyilkolták és kirabolták Mikolics Miklós dusgazdag eszéki kereskedőt.

Kassai Nemzeti Szinház.

1908. november hó 9-én (páratlan)

fényes kiállitással, harmadszor:

A dollárkirálynő.

Operette 3 felv. Irták: Willner és Grünbaum. Ford. Faragó Jenő. Zenéjét szerzette Fall Leó.

SZEMÉLYEK:

John Coudor, az amerikai szesztröszt elnöke — — — — Faragó Ödön
Gladys, a leánya — — — — R. Nagy Aranka
Dick, az unokaöccse — — — Burányi Ferenc
Daisy Gray, az unokahuga — — Mezey Margit
Dénes László — — — — — Miskey József
Schlick Hans báró — — — Barics Gyula
Olga — — — — — — Várady Margit
Tom, Coudor testvéröccse — — Ujvári Lajos
Miss Tompson, gazdasszony — Vágóné
James, komornyik — — — — Gerzsán Kálmán

= Magyar Otthon. Elsőrangu penzió. Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett különbejártua szobák. Rézágyak, fürdők, lift. Olcsó árak. Főherceg Sándor-utca 30. sz.

Kassai jelzálogbank részvénytársaság

az életbiztositással kapcsolatos betétüzletet üzletágai közé bevezette és e célból egy elsőrangu biztositó intézettel lépett szoros összeköttetésbe.

Az üzletág lényege a következő: A belépni szándékozó kötelezi magát 1 K-ás heti részletek fizetésére. A befizetéseket nem kell feltétlenül heenként eszközölni, előre esetleg több részlet is lefizethető. Ezzel kapcsolatban egyszersmind életét is biztositja. **15 év elteltével,** a mikor is az 1 koronás heti befizetés kamatos kamataival együtt 1000 koronára nő fel, ezt a teljes összeget, vagyis **1000 koronát kézhez kapja. — Amennyiben azonban már az első részlet befizetése után elhaláloznék, az egész 1000 K haladéktalanul esedékessé válik.** Ha azonban a dijak befizetését 15 év előtt beszüntetné, ugy **betétjét kamatos kamatjaival együtt bármikor kézhez kaphatja.**

A biztositásért évről-évre csökkenő minimális pótdij fizetendő, a mely az utolsó években már csak circa 2—3 fillért tesz ki.

Beléphetnek 20—60 évig terjedő életkorban levők.

Egy-egy ügyfél több 1000—1000 koronás tételt is jegyezhet.

Amidón a nagy közönség figyelmét erre ez életrevaló takarékossági módra tisztelettel felhivjuk, még csak azt jegyezzük meg, hogy az ország más helyein létesitett hasonló rendszer ő legmelegebb fogadtatásban részesült és ma már milliókra megy az az összeg, a mely ilyképen jegyeztetett.

Bővebb felvilágositással szivesen szolgál az üzletágat bevezető

Kassai Jelzálogbank r.-t

ALAPITTATOTT 1844-BEN.

KASSAI TAKARÉKPÉNZTÁR

A SZÉKESEGYHÁZZAL SZEMBEN (SAJÁT HÁZÁBAN.)

Felsőmagyarország legrégibb és legnagyobb pénzintézete.

BETÉTEKET GYÜMÖLCSÖZTET.

KÖLCSÖNT

nyujt: váltóra, folyószámlára, ingatlanra.

Legelőnyösebb feltételek megállapodás szerint.

KASSAI NÉPBANK R.-T.

Fő-utca 22. szám I. emelet (saját ház.)

foglalkozik bankszakmába vágó összes ügyletekkel.

Elfogad betéteket betétkönyvecskékre és chequeszámlára a legelőnyösebb feltételek mellett.

Váltókat, kisorsolt értékpapirokat leszámitol. — Folyószámla hitelt engedélyez fedezet alapján. — Értékpapirokat, külföldi pénznemeket vesz és elad. — Szelvényeket dijtalanul vált be.

Felvilágositások készséggel adatnak.

Magyar-horvát Tengeri Gőzhajózási R.-T.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés

Fiume-Dalmacia: naponta hajóindulás, ezek közül 4 gyorsjárat Fiuméből Zara, Spalato, Gravosa (Ragusa), Curzóla, Castélnuovo és Cattaróig. — Az utazás tartama Gravosáig csak 22½, Cattaróig csak 26 óra

Fiume-Velence: hetenként 6 gyorshajó összeköttetés

Fiume-Ancona: hetenkent 3 gyorshajó oda és vissza

Ezen gőzösök közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyszintén Velencében és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak és pedig Róma, Napoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé.

A gőzhajók modern kényelemmel, hálófülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak berendezve.

Bővebb felvilágositást nyujt a **Központi Menetjegyiroda, Budapest, (V. k., Vigadó-tér 1.)** és annak összes magyarországi fióknodái.

BALLA MIHALY

mechanikus és villamos szerelő

Telefonszám: 372. **Kassa, fő-utca 51. sz.** Telefonszám: 372.

1896. év óta villanyos müszaki műhelyemet és raktáramat sikerült oly versenyképessé tenni, hogy bármely gyárral **a házi távirda, távbeszélő, villámhárító és villanyvilágitási szerelésben** a versenyt felveszem.

Allandó nagy raktár villanyvilágitási csillárok, távbeszélők, villamos csengők és orvosi villanyozó gépekben. **Vidéki megrendeléseket azonnal és leggyorsabban készitek.** Minden munkámért 2 évi jótállást vállalok. Terveket és költségvetést dijmentesen készitek.

Klobusitzky-utcán

a Forgách-féle kastély, parkkal, sarokház és épitkezési telkek előnyös feltételek mellett eladók. Bővebbet Dr. SZAUBERER és Dr. HERCZ ügyvédek irodájában Fő-u. 29.

Hirdetések felvetetnek a kiadóhivatalban.

Murányi József kiadó. Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA.